

جمهوری اسلامی ایران

دانشگاه تهران

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

دستورالعمل نحوه تصویب، و دفاع از پایان نامه / رساله دانشجویان

مقدمه

به منظور هدف مند کردن موضوعات پایان نامه ها و رساله های دانشجویان و هدایت آنها در جهت حل مسائل و مشکلات جامعه و مسئله محور کردن آنها و نیز جلوگیری از انجام تحقیقات موازی و تکراری و احیاناً کمی برداری، دستورالعمل نحوه تصویب، نگارش و دفاع از پایان نامه ها و رساله ها به شرح ذیل به تصویب شورای آموزشی دانشکده حقوق و علوم سیاسی رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.

بخش اول - مراحل تصویب موضوع پایان نامه / رساله

ماده ۱ - دانشجو مکلف است موضوع پایان نامه / رساله خود را با هماهنگی و راهنمایی یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه که در حوزه موضوع پیشنهادی دارای تخصص و سابقه علمی (آموزشی - پژوهشی) می باشد، انتخاب و بعد از طی تشریفات لازم در معاونت آموزشی جهت تصویب به گروه آموزشی مربوط تسلیم نماید.

ماده ۲ - دانشجو می باید حداقل ۲۰ روز قبل از طرح موضوع در جلسه شورای عمومی گروه، طرح نامه خود را به دفتر گروه تسلیم و پس از تأیید مدیر گروه آن را از طریق دفتر گروه برای تمام اعضای هیأت علمی گروه جهت بررسی و اطهار نظر ارسال نماید.

نصره - در صورت عدم رعایت موعد فرق، طرح نامه دانشجو بار عایت زمان لازم برای بررسی و مطالعه استادان در جلسه بعدی گروه مطرح و بررسی خواهد شد.

ماده ۳ - مدیر گروه پس از دریافت طرح نامه دانشجو در صورتی که موضوع را در حوزه تخصص استاد راهنمای تشخص نماید و با رعایت ظرفیت و میزان حضور و فعالیت استاد در دانشگاه (از این جهت که استاد تمام وقت یا نیمه وقت بودن یا مأموریت او) آن را تأیید و به دانشجو اجازه ارسال آن به اعضای گروه و نیز طرح در جلسه شورای عمومی گروه را می دهد.

ماده ۴ - قبل از طرح موضوع در جلسه شورای عمومی گروه، طرح نامه ها در کارگروهی (کمیته تحصیلات تکمیلی) ~~مشکل از چند نفر از اعضای گروه (دارای تخصص های مختلف)~~ که باین منظور از سوی رئیس گروه معین

جمهوری اسلامی ایران

دانشگاه تهران

شورا
ی
پیشنهاد

دانشگاه حقوق و علوم سیاسی

می شوند برسی و پیش در جلسه شورای عمومی گروه مطرح و با تصویب اکثریت (نصف به علاوه یک اعضا) به تصویب نهایی می رسد.

ماده ۵ - بررسی پروپوزال های دکتری در جلسه شورای عمومی گروه و باحضور دانشجو و دفاع از آن بررسی می گردد.

ماده ۶ - پس از تأیید موضوع در شورای عمومی گروه، استادان مشاور با رعایت ظرفیت و تعداد رساله ها و پایان نامه های اعضا با مشورت گروه معین می شوند. تقسیم پایان نامه ها و رساله بین مشاوران باید به نحوی باشد که تمام اعضا بتوانند در آن مشارکت داشته باشند. سقف مشاوره هر عضو ۸ پایان نامه می باشد.

ماده ۷ - با عنایت به این که حسب مقررات موجود، تصویب نهایی رح نامه های دکتری، منوط به بررسی و تصویب آن در جلسه ای با حضور استادان راهنمای، مشاور و داوران داخلی و خارجی است. من بعد، در این جلسه یک نفر از اعضای هیأت علمی به انتخاب معاون آموزشی دانشگاه و به عنوان نماینده تحصیلات تكمیلی با حق رأی در جلسه حضور خواهد داشت و تصویب پروپوزال با نظر اکثریت اعضا جلسه صورت می گیرد.

ماده ۸ - انتخاب استاد راهنمای پیشنهاد دانشجو و تأیید گروه است. گروه می باید در انتخاب استاد راهنمای تخصص وی در مورد موضوع رساله / پایان نامه را در نظر بگیرد و در صورتی که استاد پیشنهادی در زمینه موضوع تخصصی ندادسته باشد، از تأیید آن خودداری نماید. ملاک در تخصص یا عدم تخصص استاد، کارهای پژوهشی و آموزشی اوست.

بخش دوم - مرحله نگارش و دفاع از پایان نامه یا رساله

ماده ۹ - دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد می باید حداقل ۶ ماه بعد از تصویب طرح نامه در گروه به عمل آید و دفاع از رساله دکتری حداقل یک سال بعد از تصویب آن در گروه خواهد بود. دفاع رساله و پایان نامه قبل از این موعد ممنوع است.

ماده ۱۰ - دانشجو می باید در دوران نگارش پایان نامه / رساله یا استادان راهنمای و مشاور در ارتباط باشد و بدین منظور برای رساله دکتری حداقل چهار گزارش و برای پایان نامه کارشناسی ارشد حداقل دو گزارش پیشرفت کار تهیه نماید. این گزارش ها می باید به طور متناوب و در زمان های تعیین شده از قبیل با هماهنگی کارشناسی آموزش

کمیته

جمهوری اسلامی ایران

دانشگاه تهران

شهره

تاریخ

پیوست

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

و با فاصله زمانی حداقل دو ماه تهیه و علاوه بر امضای استادان راهنمای و مشاور، به امضای مدیر گروه و کارشناس آموزشی رسیده و در همان زمان تحویل آموزش گردد. تحویل گذاش بعد از تاریخ برگزاری پذیرفته نیست.
تبصره - استادان راهنمای و مشاور می باید ساعتی را بر مشاوره با دانشجویان معین نمایند و در پشت
در اضافه خود نصب نمایند.

ماده ۱۱ - بعد از تکمیل نگارش پایان نامه / رساله و تأیید استادان راهنمای و مشاور، دانشجو باید پایان نامه / رساله خود را جهت انجام همانند جویی تحویل معاونت آموزشی دهد.

تبصره - معاونت آموزشی با استفاده از سامانه وزارت علوم همانند جویی خود را انجام می دهد و در صورتی که همانندی بیش از ۱۰ درصد نباشد آن را به گروه مربوط ارسال می نماید.

ماده ۱۲ - مدیر گروه پس از اخذ نسخه ای از رساله / پایان نامه، می باید به صورت محرمانه آن را به یک نفر داور متخصص ارجاع و نظر وی را در خصوص قابلیت دفاع از آن کتاب درخواست نماید. در صورت تأیید داور، مدیر گروه با انتخاب داوران داخلی و خارجی، مجوز دفاع صادر خواهد کرد.

تبصره - این مرحله باید کمتر از یک هفته باشد.

ماده ۱۳ - پس از انتخاب داوران و تأیید آنان مبنی بر قابلیت دفاع از پایان نامه / رساله، دانشجو می باید مدارک و رساله خود را برای انجام تشریفات دفاع (تعیین زمان و مکان دفاع و تعیین نماینده معاونت آموزشی) به معاونت آموزشی تسلیم نماید. دانشجو مکلف است حداقل دو هفته قبل از دفاع پایان نامه / رساله خود را تحویل معاونت آموزشی نماید.

ماده ۱۴ - معاونت آموزشی با بررسی مدارک، در صورت کامل بودن آن، با انتخاب نماینده تحصیلات تکمیلی و با امضای معاون آموزشی مجوز دفاع صادر می کند.

تبصره - دفاع از رساله های دکتری می باید به صورت آگهی در تابلو اعلانات و سامانه دانشکده اطلاع رسانی شود.

ماده ۱۵ - نماینده معاونت آموزشی یک نفر از اعضای هیأت علمی است که از اعضای هیأت داوران نباید باشد.

ماده ۱۶ - دانشجو مکلف است، موافقت تمام اعضای هیأت داوران (راهنمای، مشاور و داور) را برای زمان و مکان دفاع اخذ نماید و آن را به اطلاع معاونت آموزشی برساند.

کمیته

جمهوری اسلامی ایران

دانشگاه تهران

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

تبصره - زمان تحويل رساله به داوران تا زمان جلسه دفاع نباید کمتر از یک ماه باشد.

ماده ۱۷ - جلسه دفاع با حضور تمام استادان راهنمای، مشاور، داور و نماینده معاونت آموزشی، رسمیت داشته و برگزار می گردد.

ماده ۱۸ - ارزیابی اعضای هیأت داوری در جلسه دفاع به صورت محترمانه و در قالب فرم‌هایی که توزیع می شود انجام می گیرد. پس از تکمیل فرم‌ها نماینده تحصیلات تکمیلی با جمع بندی نظرات، صرفأ درجه پایان نامه / رساله را اعلام می کند. در صورت عدم رعایت این ترتیبات جلسه دفاع معین خواهد بود.

ماده ۱۹ - صورت جلسه دفاع و نیز فرم ارزیابی عیناً در پرونده دانشجو حفظ خواهد شد.

ماده ۲۰ - هر استاد در هر دوره حداقل شش پایان نامه کارشناسی ارشد یا سه رساله دکتری می تواند راهنمایی نماید. در صورت گذشت حداقل هفت ماه از زمان تصویب طرح نامه کارشناسی ارشد و عدم دفاع دانشجو، آن پایان نامه از ظرفیت استاد راهنمای خارج خواهد شد. این مدت برای رساله دکتری چهارده ماه خواهد بود.

تبصره. دفاع از پایان نامه / رساله سبب خروج آن از ظرفیت استاد خواهد شد.

۲۱ - دانشکده باید به گونه برنامه ریزی کند که حق الزحمه استادان داور یا مشاور خارج از دانشکده حتی الامکان بعد از جلسه دفاع پرداخت گردد.

۲۲ - معاونت آموزشی دانشکده مسئول حسن اجرای این دستور العمل است.

این دستور العمل در بیست و یک ماده و شش تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۴ به تصویب شورای آموزشی دانشکده رسید و از این تاریخ لازم الاجراست.

Handwritten signatures of university officials, including the Dean and other staff members, are visible at the bottom of the document. The signatures are in blue ink and appear to be in Persian script.

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه تهران

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

..... شماره .....
..... تاریخ .....
..... پیشت .....

تبصره - زمان تحویل رساله به داوران تا زمان تهیهن جلسه دفاع نباید کمتر از یک ماه باشد.

ماده ۱۷ - جلسه دفاع با حضور تمام استادان راهنمای، مشاور، داور و نماینده معاونت آموزشی، رسیدت داشته و برگزار می‌گردد.

ماده ۱۸ - ارزیابی اعضا هیأت داوری در جلسه دفاع به صورت محترمه و در قالب فرم‌هایی که توزیع می‌شود انجام می‌گیرد. پس از تکمیل فرم‌ها نماینده تحصیلات تکمیلی با جمع بندی نظرات درجه پایان نامه / رساله را اعلام می‌کند.

ماده ۱۹ - صورت جلسه دفاع و نیز فرم ارزیابی عیناً در پرونده دانشجو حفظ خواهد شد.

ماده ۲۰ - هر استاد در هر دوره حداقل شش پایان نامه کارشناسی ارشد یا سه رساله دکتری می‌تواند راهنمایی نماید. در صورت گذشت حداقل نه ماه از زمان تصویب طرح نامه کارشناسی ارشد و عدم دفاع دانشجو و آن پایان نامه از ظرفیت استاد راهنمای خارج خواهد شد. این مدت برای رساله دکتری هجدۀ ماه خواهد بود.

۲۱ - دانشکده باید به گونه برنامه ریزی کند که حق الزحمه استادان داور یا مشاور خارج از دانشکده حتی الامکان بعد از جلسه دفاع پرداخت گردد.

این دستور العمل در بیست و یک ماده و شش تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۴ به تصویب

شورای آموزشی دانشکده رسید و از این تاریخ لازم الاجراست.

کسری